herpy

GEKKOER

Strophurus intermedius

Strophurus intermedius er en kraftig bygget piggstjertgekko fra de halvtørre mallee-krattene og skogene i det sørlige Australia. Ryggen og halen har to rekker oransjebrune knotter, og ved fare sprøyter den en klissete, illeluktende væske ut av halen. Den klatrer i busker og trær, men beveger seg også mye på bakken.

Familie: Diplodactylidae Engelsk: Southern spiny-tailed gecko Tidligere navn: *Diplodactylus intermedius* Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**6-8 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**4-10 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Trelevende og bakkelevende**
Biotop	**Halvørken og savanne**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**30 × 30 × 45 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**25-30 °C**
Varmeplass	**30-32 °C**
Temperatur, natt	**18-25 °C**
Luftfuktighet	**40-60 %**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 2
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene, parvis eller én hann med flere hunner**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kjønnsmoden	**24-36 mnd.**
Kullstørrelse	**1-2 egg**
Kull per år	**2-5**
Inkubasjon	**45-60 dager** ved 27-30 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste III**
EU-vedlegg	**Vedlegg C**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Strophurus intermedius er en kraftig bygget gekko med grå, mønstret grunnfarge og lys buk. Ryggen og halen bærer to sammenhengende, parallelle rekker av oransjebrune knotter, som blir kraftigere mot halespissen. Over øynene har den ingen eller bare korte pigger, mens noen av slektningene har lange. Irisringen er klart oransje, og munnhulen er blå. Tærne har heftelameller, så arten klatrer lett, også på glass.

Voksne dyr måler i gjennomsnitt omtrent 6 cm fra snute til kloakk og høyst omtrent 8 cm. Hunnene er større enn hannene. Halen er forholdsvis kort, kortere enn hos den nære slektningen *Strophurus assimilis*. Hannene har store hemipenisbuler og forstørrede kloakkpigger, som hunnene mangler. Vekten er ikke dokumentert. Piggstjertgekkoer lever 4-8 år i fangenskap, enkelte over 10 år.

Arten ble beskrevet i 1892 som *Diplodactylus intermedius*. Artsnavnet er latin for "mellomliggende" og henspiller på at den står mellom *Strophurus ciliaris* og *Strophurus spinigerus*. Forsvaret er slektens: kjertler i halen sprøyter en klissete, illeluktende, men ufarlig væske mot en angriper, og gekkoen sikter ved å krumme halen. Utseendet varierer en del mellom bestandene.

Utbredelse og leveområde

Strophurus intermedius finnes i det sørlige og sentrale Australia. Kjerneområdet er New South Wales, South Australia og den nordlige halvdelen av Victoria, og arten når mot vest inn i det sørøstlige Western Australia. Det er også funn i de sørligste delene av Northern Territory og Queensland. Typelokaliteten er oppgitt som det indre av New South Wales.

De fleste funnene stammer fra mallee-strøkene i New South Wales, South Australia og Victoria.

> **Naturlig utbredelse:** Australia.

LEVEOMRÅDE

Strophurus intermedius lever i halvtørre strøk med mallee-kratt, åpen skog, gressland og spinifex. Om dagen skjuler den seg under steiner og løs bark, i hule grener eller i spinifextuer, og om natten jakter den i busker, på stammer og på bakken. Arten lever både i trær og på bakken. Noen bestander lever mest på bakken.

Klimaet er varmt og tørt med store forskjeller mellom dag og natt og mellom sommer og vinter. Vintrene er kjølige i den sørlige delen av utbredelsen.

Stell

TERRARIET

Piggstjertgekkoer bruker plassen godt, så terrariet trenger ikke være stort. Et par eller en liten gruppe kan holdes i 30 × 30 × 45 cm (lengde × bredde × høyde). Større er greit, men i et veldig stort terrarium er det vanskelig for dyrene å fange fôrdyrene før kalkpudderet er gnidd av. Høyden er viktigere enn bunnarealet.

Innred med mange grener på tykkelse med halen, loddrett, vannrett og på skrå, og med bark eller korkrør som skjul. Tørre gresstuer gir ekstra skjul. Arten beveger seg også på bakken, så bunnen må være til å gå på: sand eller en blanding av sand og jord med et lag tørre blader. Gi et lett fuktig skjul i den ene enden, slik at hudskiftet går lett. Terrariet må være godt ventilert.

TEMPERATUR

Bruk 25-30 °C om dagen og en soleplass på 30-32 °C høyt oppe på en gren. Om natten slås varmen av, og temperaturen kan falle til 18-25 °C. Tallene er lånt fra slektens øvrige arter. Om vinteren kan temperaturen falle til 15-20 °C, men unger må ha varme hele året.

Bruk en svak spotlampe med termostat over en gren, og mål med et digitalt termometer i topp og bunn. Lange perioder over 35 °C tørker ut og stresser dyret.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal være moderat, omtrent 40-60 %, og terrariet skal tørke helt opp i løpet av dagen. Sprøyt lett på grener og vegger et par kvelder i uken, slik at dyret kan drikke dråper, og la bunnen tørke imellom. En lav skål med friskt vann skader ikke. Et terrarium som hele tiden er vått, gir mugg og hudproblemer hos en art fra et tørt klima.

LYS OG UVB

Arten soler seg av og til, så UVB er en fordel, særlig for unger og avlshunner. Bruk et T5 HO-rør med 6 % UVB over nettlokket, slik at UV-indeksen på de øverste grenene ligger omtrent 1-3 (Ferguson-sone 2), med skygge i den andre enden. Sonen er et anslag ut fra slektens levevis. Uten UVB er det enda viktigere å gi kalk og D3. Hold lyset tent 12-14 timer om sommeren og færre timer om vinteren, styrt av en tidsbryter. Natten skal være mørk.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

I naturen lever *Strophurus intermedius* utelukkende av leddyr: edderkopper, skolopendere, skorpioner, kakerlakker, siklader, biller og larvene deres. I terrariet passer små siklader, kakerlakker, møll, fluer og voksmøllarver. Insektene skal være omtrent 60 % av hodets størrelse. For store byttedyr er særlig en risiko for unger.

Fôr voksne hver fjerde til syvende dag om sommeren og hver syvende til tiende dag om vinteren, da de kan gå i perioder uten å spise. Unger fôres annenhver til hver fjerde dag hele året. Pudre hver annen eller tredje fôring med kalk og et multivitaminpreparat.

ATFERD OG HÅNDTERING

Strophurus intermedius er et dyr å se på og bør ikke håndteres mer enn høyst nødvendig. Den kan sprøyte den klissete, illeluktende væsken sin, og den kan miste halen. Ta aldri tak i halen.

Om dagen sitter den ofte stille i skjul eller på en gren med hodet nedover, og i skumringen blir den aktiv. Arten er ikke særlig sky og ses mye. Hold et enkelt dyr, et par eller en hann med opptil fire hunner, aldri to hanner sammen.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannene har tydelige hemipenisbuler og forstørrede kloakkpigger. Unger kan kjønnsbestemmes når de har nådd 50-70 % av den voksne kroppslengden, typisk ved 6-12 måneders alder. Ungene vokser raskt og når avlsstørrelse på 12-18 måneder, men *S. intermedius* blir først kjønnsmoden ved 2-3 års alder. Hunnen skal være minst 80 % av den voksne kroppslengden før hun brukes i avl.

PARRING

Avlssesongen går fra september til februar og kan forlenges når det har falt mye regn. En kjølig vinterperiode er ikke nødvendig, men den kan sette i gang avlen: 8-10 uker med færre timer lys, dagtemperaturer på 24-29 °C og natten ned til omtrent 18 °C. Sprøyt bare én gang i uken i perioden. Paringen begynner fire-seks uker etter at temperaturen igjen er over 25 °C. Et par eller en gruppe kan gå sammen hele året.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger to egg om gangen, sjeldnere ett. Det går 21-35 dager mellom kullene, og hun legger flere kull i sesongen. Gi hunnen en eggleggingskasse med 5-10 cm lett fuktig sand-torv-blanding på bunnen av terrariet. Eggene legges helt nede i bunnen. De er klebrige ved leggingen, og sand som henger fast, skal ikke renses av. Eggene måler omtrent 9 × 15 mm. Gi rikelig med kalk og insekter gjennom hele sesongen.

INKUBASJON

Flytt eggene forsiktig til en inkubasjonsboks med vermikulitt eller perlitt blandet med vann 1:1 etter vekt, uten å vende dem. Ved 27-30 °C klekkes de etter 45-60 dager. Eggene vokser en del underveis. Temperaturens betydning for kjønnet er ikke undersøkt for arten.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene måler omtrent 3 cm fra snute til kloakk og 5 cm til sammen. Hold hver unge for seg i en liten, godt ventilert boks med grener, et skjul på bunnen og en lun soleplass. Bunnsubstrat er ikke nødvendig. Gi de minste fôrinsektene, pudret med kalk, og fôr annenhver til hver fjerde dag. Vei ungene jevnlig, og skill dem straks hvis en unge blir presset.

Helse og vanlige feil

Listen bygger på alminnelig kunnskap om piggstjertgekkoer og andre gekkoer fra tørre områder:

- For høy varme over lengre tid, som gir uttørking og appetittløshet. Sørg for at dyret kan trekke seg bort fra soleplassen.
- Kalk- og D3-mangel, særlig hos unger og avlshunner. Det gir bløte kjever og krumme lemmer. Bruk kalk og UVB.
- Forstoppelse eller ryggskader av for store fôrinsekter hos unger.
- Utmattede hunner hvis de legger for mange kull. Sett ned fôringen etter tre-fire kull.
- Problemer med hudskifte hvis luften er for tørr. Gi et fuktig skjul.
- Mugg og hudproblemer hvis terrariet er permanent fuktig.

Søk en veterinær med erfaring i krypdyr hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser på flere uker eller virker slapt.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.